

Seat No. : \_\_\_\_\_

**MO-106**

**March-2019**

**LL.B., Sem.-IV**

**211 : Labour & Industrial Law-II**

**Time : 2:30 Hours]**

**[Max. Marks : 100**

**સૂચના :** પ્રશ્નોના જવાબમાં પ્રશ્નનો નંબર યોગ્ય રીતે દર્શાવવો.

1. 1948ના કારખાનાં ધારા હેઠળ કામદારોની સલામતી, તંદુરસ્તી તથા કલ્યાણને લગતી જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. 25  

**અથવા**

(અ) મહિલાઓ અને બાળકોને લગતી કામના કલાકો અંગેની જોગવાઈ કારખાના ધારા, 1948 મુજબ સમજાવો. 10

(બ) કારખાના ધારા 1948 હેઠળ “કારખાનું”, “કામદાર” અને “ઉત્પાદન પ્રક્રિયા”ની વ્યાખ્યા આપો. 15
2. કામદાર રાજ્ય વીમા ધારા હેઠળ કામદારોને મળતા લાભોની ચર્ચા કરો. 25  

**અથવા**

(અ) કામદાર રાજ્ય વીમા અદાલત અને તેની હુકુમત. 15

(બ) કામદાર રાજ્ય વીમા નિગમ. 10
3. વેતન ચુકવણી ધારા હેઠળ માલિકની વેતન ચુકવણીની જવાબદારીઓ અને વેતનમાંથી અધિકૃત અને બિનઅધિકૃત કપાતો અંગેની જોગવાઈઓ વિષે ચર્ચા કરો. 25  

**અથવા**

(અ) મહત્તમ બોનસ અને લઘુત્તમ બોનસ, બોનસની ગણતરી સાથે. 15

(બ) બોનસનો ખ્યાલ અને સળંગ નોકરી. 10
4. (અ) વિગતે સમજાવો. (કોઈપણ ત્રણ) 15
  - (1) ગ્રેયુઈટી મેળવનાની પાત્રતા.
  - (2) ગ્રેયુઈટી ચુકવણી ધારા હેઠળના વિવિધ સત્તામંડળ.
  - (3) ગ્રેયુઈટીની ગણતરી અને તેની વસૂલાત.
  - (4) પ્રસુતિના લાભો.

(બ) સમજાવો. 10

  - (1) ગ્રેયુઈટી ધારા હેઠળ વેતન.
  - (2) જોખમકારક પ્રક્રિયા.

Seat No. : \_\_\_\_\_

**MO-106**

**March-2019**

**LL.B., Sem.-IV**

**211 : Labour & Industrial Law-II**

**Time : 2:30 Hours]**

**[Max. Marks : 100**

**Instruction :** While giving the answer, state properly the question number.

1. Discuss the provisions relating to Health, Safety and Welfare measures under Factories Act, 1948. **25**

**OR**

- (A) Describe the provisions with regard to working hours of Women and Children under the Factories Act, 1948. **10**
- (B) Define “Factory”, “Worker” and “Manufacturing Process” under the Factories Act, 1948. **15**

2. Discuss the benefits available to workers under Employees State Insurance Act. **25**

**OR**

- (A) Employees State Insurance Court and its Jurisdiction. **15**
- (B) Employees State Insurance Corporation. **10**

3. Discuss the provisions of the liabilities of Employer for the payment of Wages and for authorized and unauthorized deductions under the Payment of Wages Act. **25**

**OR**

- (A) Maximum and Minimum Bonus with Calculation of Bonus. **15**
- (B) The Concept of Bonus and Continues Service. **10**

4. (A) Explain in detail. (any **three**) **15**

- (1) Eligibility for Gratuity
- (2) Various Authorities under payments of Gratuity Act.
- (3) Calculation and Recovery of Gratuity
- (4) Maternity Benefits

- (B) Explain : **10**

- (1) Wages under Payment of Gratuity Act
- (2) Hazardous Process